

ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το προγραμματισμένο από καιρό συνέδριό μας διεξήχθη στις 3 και 4 Νοεμβρίου 2001 μέσα σε μια καθαρά φθινοπωρινή φύση. Χώρος διεξαγωγής του το συνεδριακό κέντρο που βρίσκεται πάνω στον κατάφυτο από πεύκα λόφο του Κάστρου της Λαμίας, στο άριστα αξιοποιημένο-ανακαινισμένο κτιριακό συγκρότημα των στρατώνων του Όθωνα, όπου στεγάζονται σήμερα το Αρχαιολογικό Μουσείο, τα γραφεία της ΙΔ΄ Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και το συνεδριακό κέντρο, χώρος άριστα συνταιριασμένος με τα θέματα του συνεδρίου.

Κι ενώ υπήρχαν ενστάσεις για την επιλογή του χώρου και αμφιβολίες για την επιτυχία του συνεδρίου όσον αφορά στην προσέλευση συνέδρων λόγω του ότι ο χώρος είναι απομακρυσμένος από το κέντρο της πόλης και δε συνδέεται συγκοινωνιακά με αυτό, η αθρόα προσέλευση συνέδρων -παρά και τις αντίξοες καιρικές συνθήκες που επικράτησαν κατά τη διεξαγωγή του- διέψευσε το φόβο αυτό και απέδειξε ότι οι Φθιώτες στηρίζουν παρόμοιες προσπάθειες που συνεισφέρουν στον εμπλουτισμό της γνώσης μας για την τοπική ιστορία.

Η οργανωτική επιτροπή απευθύνθηκε σε συγκεκριμένους εισηγητές, που αποδέχθηκαν ευχαρίστως την πρόσκληση. Ένας εκ των εισηγητών δήλωσε την τελευταία στιγμή κώλυμα για σοβαρούς οικογενειακούς λόγους και επιστρατεύτηκε ένα μέλος της οργανωτικής επιτροπής για να καλύψει το κενό. Ως προς το σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι αξιοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό το ντόπιο επιστημονικό δυναμικό. Ασφαλώς υπάρχουν ακόμα πολλοί που θα μπορούσαν να προσφέρουν πολύτιμες υπηρεσίες στην επιτυχία του σκοπού του συνεδρίου, γι' αυτό και για τη διοργάνωση του δευτέρου συνεδρίου το Σεπτέμβριο του 2003 απευθύναμε ανοιχτή επιστολή-πρόσκληση προς κάθε ενδιαφερόμενο, η οποία δημοσιεύτηκε στο περιοδικό του Πνευματικού Κέντρου Σταυρού "ΣΤΑΥΡΟ-ΔΡΟΜΙ" και ανακοινώθηκε από τα τοπικά Μ.Μ.Ε.

Το συνέδριο διοργάνωσε το Πνευματικό Κέντρο Σταυρού υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φθιώτιδας και του Δήμου Λαμίων.

Το πρόγραμμα του συνεδρίου είχε ως εξής:

ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2001

8.45 - 9.15 Προσέλευση συνέδρων

1η Συνεδρίαση (προεδρείο: Ηρακλής Κυροδήμος - Γιάννης Μακρής)

9.15 - 9.40 Έναρξη συνεδρίου - Χαιρετισμοί

9.40 - 10.00 **Παπαναγιώτου Τριαντάφυλλος**

"Δραστηριότητες θεών και ημιθέων στον τόπο μας"

10.00- 10.20 **Παπακωνσταντίνου Μαρία - Φωτεινή**

"ΕΧΙΝΟΣ: Ιστορία, μνημειακή τοπογραφία και αρχαιολογικά ευρήματα μιας αρχαίας θεσσαλικής πόλης στον Αχινό Φθιώτιδος"

- 10.20 - 10.40 **Σούλιος Γεώργιος**
"Ιστορικές σχέσεις Φθιωτών και Μακεδόνων"
- 10.40 - 11.00 **Καραχρήστος Ιωάννης Αθ.**
"Η ένταξη της Φθιώτιδας στο διοικητικό μηχανισμό της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Ο κανονναμές του Ζητουνίου"
- 11.00 - 11.30 Ερωτήσεις - απόψεις
- 11.30 - 12.00 Διάλειμμα - καφέ

2η Συνεδρίαση (προεδρείο: Δημήτριος Νάτσιος - Μπάμπης Τσέλος)

- 12.00 - 12.20 **Συθιακάκη - Κριτσιμάλλη Βασιλική**
"Ιστορική τοπογραφία της Φθιώτιδας κατά την παλαιοχριστιανική περίοδο"
- 12.20 - 12.40 **Γόνης Δημήτριος**
"Γρηγόριος ο Βυζάντιος, Διδάσκαλος του Οσίου Αθανασίου του Μετεωρίτου"
- 12.40 - 13.00 **Σπανός Κώστας**
"Οι αφιερωτές της Γιαννιτζούς, της α΄ Γραφής, στην πρόθεση της μονής της Ρεντίνας (ca. 1640)"
- 13.00 - 13.20 **Σπανός Βασίλης Κ.**
"Οι οικισμοί της Φθιώτιδας στην πρόθεση της μονής της Ρεντίνας, ca. 1640 - 19ος αι."
- 13.20 - 13.40 **Χριστοφόρου Μάνθος Κ.**
"Ο Ταλαντίου Νεόφυτος 1762 - 1861"
- 13.40 - 14.10 Ερωτήσεις - απόψεις

3η Συνεδρίαση (προεδρείο: Ηλίας Παλιαλέξης - Χρήστος Γαλάνης)

- 18.00 - 18.20 **Λέλης Γεώργιος Κ.**
"Η περιπετειώδης σταδιοδρομία του Γρηγορίου Ιωάννου, ως μοναχού και ηγουμένου της μονής Αγάθωνης, τα κειμήλια και η περιουσιακή κατάσταση της μονής κατά τη διάρκεια της επαναστάσεως του 1821 και την πρώτη δεκαετία της οθωνικής περιόδου"
- 18.20 - 18.40 **Μακρής Ιωάννης Ευαγ.**
"Το ιδιοκτησιακό καθεστώς των χωριών της επαρχίας Ζητουνίου κατά τα πρώτα μεταπελευθερωτικά χρόνια (1833 - 1840 μ.Χ. περίπου) σύμφωνα με τα πρακτικά της Μικτής Ελληνοτουρκικής Δικαστικής Επιτροπής"
- 18.40 - 19.00 **Ζήσης Κώστας**
"Συμβολή στην ιστορία της νεοελληνικής εκπαίδευσης"
Οι απαρχές του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (Καποδιστριακή και οθωνική περίοδος). Τα σχολεία της Φθιώτιδας.

- 19.00 - 19.20 **Κουλτούκη Αλεξάνδρα**
"Διοικητικές μεταβολές των επισκοπών της Φθιώτιδας από το 1833 - 1899"
- 19.20 - 19.40 **Γαλλής Κώστας**
"Από την οικονομική ιστορία της Φθιώτιδας.
Η πρώτη Τράπεζα στη Λαμία στα μέσα του ΙΘ' αιώνα.
1842: Διορισμός ανταποκριτού της Εθνικής Τραπέζης στη Λαμία.
1860: Ίδρυση και λειτουργία του υποκαταστήματος της Εθνικής Τραπέζης της Λαμίας"
- 19.40 - 20.30 Ερωτήσεις - απόψεις

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2001

4η Συνεδρίαση (προεδρείο: Μπάμπης Τσέλος - Φώτης Τσούτσινας)

- 10.30 -10.50 **Νάτσιου Βαρβάρα Δ.**
"Φθιωτική ιστοριογραφία και ιστοριοδιφία: 19ος και 20ός αιώνας"
- 10.50 - 11.10 **Γιαννακοπούλου - Γάκη Αικατερίνη**
"Το νοικοκυριό ενός λαμιώτικου σπιτιού στα αμέσως μετεπαναστατικά χρόνια"
- 11.10 - 11.30 **Σταυρόπουλος Γεώργιος**
"Όψεις γυναικείας παρουσίας στη Λαμία 1835 - 1922. Γυναικεία επαγγέλματα"
- 11.30 - 11.50 **Θεοδώρου Αφροδίτη**
"Φθιωτικοί Σύλλογοι Γυναικών από το 1914 - 1999"
- 11.50 - 12.10 **Ζαμπεθάνης Βάιος**
"Η τοπική ιστορία στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση"
- 12.10 - 12.40 Ερωτήσεις απόψεις
- 12.40 - 13.00 Απονομή τιμητικών πλακετών στους εισηγητές - Συμπεράσματα συνεδρίου
- 13.00 - 14.00 Ξενάγηση στο Αρχαιολογικό Μουσείο του Κάστρου

Το πρόγραμμα τηρήθηκε με πλήρη συνέπεια και ακρίβεια.

Η οργανωτική επιτροπή αποτελούνταν:

Πρόεδρος: **Γεώργιος Κοτρωσιάς**, Δήμαρχος Λαμιέων

Αντιπρόεδρος: **Ηρακλής Κυροδήμος**, Πρόεδρος τοπικού συμβουλίου Δ.Δ. Σταυρού

Μέλη: **Ηλίας Παλιαλέξης**, Δημοτικός Σύμβουλος, **Χρίστος Γαλάνης**, **Ιωάννης Μακρής**, **Φώτης Τσούτσινας**, μέλη του Δ.Σ. του Πνευματικού Κέντρου **Στέλλα Κουνούκλα-Παλιαλέξη**, ειδικός συνεργάτης του Δήμου Λαμιέων **Μαρία Καραγιάννη**, υπάλληλος γραφείου τύπου και δημοσίων σχέσεων Ν.Α.Φ.

Την τιμητική οργανωτική επιτροπή αποτελούσαν:

Μητροπολίτης Φθιώτιδος, κ.κ. **Νικόλαος**

Γ. Γ. Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, κ. **Βασίλης Έξαρχος**

Νομάρχης Φθιώτιδος, κ. **Τριαντάφυλλος Μπέλλος**

Δήμαρχος Λαμιέων, κ. **Γεώργιος Κοτρωνιάς**

Εκ μέρους της οργανωτικής επιτροπής καλωσόρισε τους επισήμους προσκεκλημένους, τους συνέδρους και τους εισηγητές η κ. Στέλλα Κουνούκλα-Παλιαλέξη. Στη συνέχεια κάλεσε τους επισήμους να απευθύνουν ένα σύντομο χαιρετισμό. Σύντομο χαιρετισμό και ευχές για την επιτυχία των εργασιών του συνεδρίου απηύθυναν κατά σειράν:

Ο Μητροπολίτης Φθιώτιδος Σεβασμιότατος κ.κ. **Νικόλαος**

Ο εκπρόσωπος του Υπουργού Πολιτισμού κ. **Κώστας Γουβάλας**

Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας κ. **Βασίλης Έξαρχος**

Ο βουλευτής κ. **Καλλιώρας Ηλίας**

Ο εκπρόσωπος του Νομάρχη Φθιώτιδας, βοηθός Νομάρχη, κ. **Μιχάλης**

Κορδολέμης

Ο Δήμαρχος Λαμιέων και Πρόεδρος του Π.Κ. Σταυρού κ. **Γεώργιος Κοτρωνιάς**

Την έναρξη των εργασιών του συνεδρίου κήρυξε ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ.

Λάμπρος Παπαδήμας.

Χαιρετισμό απηύθυνε και η Συντονιστική Επιτροπή Συλλόγων Λαμίας για την υποστήριξη του αγώνα της Κύπρου δια της εκπροσώπου της κ. **Βασιλικής Κατόπη.**

Μετά τη λήξη των εργασιών του συνεδρίου απονεμήθηκε στους εισηγητές τιμητική πλακέτα και όλοι οι παρευρισκόμενοι ξεναγήθηκαν στο Αρχαιολογικό Μουσείο του Κάστρου.

Το βράδυ του Σαββάτου παρατέθηκε δείπνο στο τουριστικό περίπτερο του Αγίου Λουκά και τα χορευτικά τμήματα του Πνευματικού Κέντρου Σταυρού παρουσίασαν πρόγραμμα παραδοσιακών χορών.

Η ανακοίνωση του Δ.Σ του Π.Κ. Σταυρού ότι συνέδρια τοπικής ιστορίας θα διοργανώνονται ανά διετία βρήκε ιδιαίτερα θετική ανταπόκριση από τους παρευρισκόμενους. Μάλιστα το 2ο συνέδριο ορίστηκε για το Σεπτέμβριο του 2003.

Ιωάννης Μακρής
υπεύθυνος έκδοσης των πρακτικών

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ

Εκπρόσωπος της οργανωτικής επιτροπής, κ. **Κουνούκλα - Παλιαλέξη Στέλλα**

Σεβασμιότατε, κύριε Υπουργέ, κύριε Διευθυντά του γραφείου του Υπουργού Πολιτισμού, κύριε Γενικέ Γραμματέα της Περιφέρειας, κύριε Βουλευτά, κύριε εκπρόσωπε του Νομάρχη Φθιώτιδος βοηθέ Νομάρχη, κύριε Δήμαρχε, κύριοι Νομαρχιακοί και Δημοτικοί Σύμβουλοι, κύριε Διοικητά των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Λαμίας, κύριοι πρόεδροι Επιστημονικών και Λογοτεχνικών Συλλόγων, κύριοι εισηγητές, κυρίες και κύριοι σύνεδροι, καλημέρα σας.

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζουμε στο πρώτο συνέδριο Φθιωτικής Ιστορίας που διοργανώνει το Πνευματικό Κέντρο Σταυρού του Δήμου Λαμιέων και τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φθιώτιδος και του Δήμου Λαμιέων. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η τήρηση του χρονοδιαγράμματος του συνεδρίου, ώστε να δοθεί ο προβλεπόμενος χρόνος στους εισηγητές να αναπτύξουν τα θέματα τους, παρακαλούμε οι χαιρετισμοί να μην υπερβούν τα 3 λεπτά. Σύμφωνα με το πρόγραμμα καλούμε το Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Φθιώτιδας κ. κ. Νικόλαο να έρθει στο βήμα.

Μητροπολίτης Φθιώτιδος, κ.κ. **Νικόλαος**

Κύριε Υπουργέ, κύριε Γενικέ, κύριε Διευθυντά, κύριε Δήμαρχε, κύριοι σύνεδροι, κύριε πρόεδρε του συνεδρίου,

Εγώ θα αρχίσω με ένα γνωμικό από τον Ευριπίδη "*Όλβιος οστις της ιστορίας εσχε μάθησιν*" και θα πω ότι είμαστε όλοι ευτυχισμένοι διότι σ' αυτό τον ωραίο χώρο με την πρωτοβουλία του Πνευματικού Κέντρου Σταυρού θα ασχοληθούμε με την τοπική μας ιστορία. Ένα άλλο γνωμικό λέγει ότι πορευόμαστε ανάμεσα σε δύο φώτα. Το ένα φως είναι της ιστορίας που φέγγει μπροστά, το άλλο φως είναι του ιδανικού που φέγγει πίσω. Αν λοιπόν σε αυτές τις ωραίες εισηγήσεις και τη μέρα αυτή τη σημερινή και αύριο προσπαθήσουμε να πορευτούμε με το φωτισμό αυτών των δύο φώτων, νομίζω ότι το συνέδριο θα έχει επιτυχία. Εύχομαι ευόδωση των στόχων και των προσπαθειών και του Πνευματικού Κέντρου Σταυρού και του παρόντος συνεδρίου.

κ. **Κουνούκλα - Παλιαλέξη Στέλλα**

Καλούμε τον εκπρόσωπο του Υπουργού Πολιτισμού κ. Κώστα Γουβάλα να έρθει στο βήμα.

Εκπρόσωπος του Υπουργού Πολιτισμού, κ. **Γουβάλας Κώστας**

Σεβασμιότατε, κύριε Υπουργέ, κύριε Γενικέ, κύριε Δήμαρχε, κυρίες και κύριοι, εκ μέρους του Υπουργού Πολιτισμού καθηγητή Ευάγγελου Βενιζέλου,

Χαιρετίζω την έναρξη των εργασιών του 1ου Συνεδρίου Φθιωτικής Ιστορίας, ενός συνεδρίου που θέτει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός του μια περιοχή της πατρίδος μας, με μακροαίωνα ιστορία και μεγάλη συνεισφορά στο ελληνικό πολιτιστικό απόθεμα. Η τοπική ιστορία δεν αντιπροσωπεύει απλώς μια συνιστώσα στο σώμα της ιστορίας της πατρίδας μας, είναι επίσης ένας σημαντικότερος παράγοντας προαγωγής της αυτογνωσίας και της αυτοσυνειδησίας μας όχι με την έννοια του πολιτισμού, αλλά με την έννοια της ανάδειξης και διαφύλαξης της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας κάθε περιοχής. Η διοργάνωση του πρώτου συνεδρίου Φθιωτικής Ιστορίας συνιστά συνεπώς μια εξαιρετική πρωτοβουλία καθώς εξετάζει την πορεία της Φθιώτιδας σε όλες τις τομές του ιστορικού χρόνου, αναδεικνύοντας όχι μόνο την πολυσήμαντη πολιτιστική συμβολή αλλά και το σύγχρονο πρόσωπό της. Συγχαίρω το Διοικητικό Συμβούλιο του Πνευματικού Κέντρου Σταυρού του δήμου Λαμιέων και όλους όσους συνέβαλαν στη διοργάνωση αυτού του συνεδρίου γι' αυτή τους την πρωτοβουλία. Ο πολιτισμός άλλωστε βασικό στοιχείο της καθημερινής ζωής και της κοινωνικής συνοχής έχει πάντοτε ισχυρό τοπικό χαρακτήρα. Είναι συνεπώς ένα πεδίο στο οποίο η τοπική αυτοδιοίκηση και οι τοπικές κοινωνίες μπορεί και πρέπει να διαδραματίσουν το δικό τους σημαντικότερο ρόλο. Εύχομαι το πρώτο συνέδριο Φθιωτικής Ιστορίας να συμβάλει ουσιαστικά στην ανάδειξη της διαχρονικής ιστορίας και των πολιτιστικών μαρτυριών της Φθιώτιδας και να ενδυναμώσει το επιστημονικό ενδιαφέρον γι' αυτήν την τόσο πλούσια σε κάλλος και παραδόσεις περιοχή της πατρίδας μας. Καλή επιτυχία στις εργασίες σας.

κ. Κουνούκλα - Παλιαλέξη Στέλλα

Παρακαλώ το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας κύριο Βασίλη Έξαρχο να έρθει στο βήμα.

Γ. Γ. Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, κ. Έξαρχος Βασίλης

Σεβασμιότατε, κύριε Υπουργέ, κύριε Βουλευτά, κύριοι Δήμαρχοι, κυρίες και κύριοι,

Να ευχαριστήσω το Πνευματικό Κέντρο Σταυρού και τη διοίκησή του για την πρόσκληση να παρευρεθώ στο πρώτο συνέδριο της Φθιωτικής Ιστορίας και να σας πω ότι από την πρώτη στιγμή που με επισκέφθηκαν για να με ενημερώσουν για τη διοργάνωση αυτού του συνεδρίου είπα αμέσως αυθόρμητα ότι είναι μια σημαντική πρωτοβουλία. Είναι μια σημαντική πρωτοβουλία, η οποία βεβαίως δρώμαι της ευκαιρίας να πω ότι δεν πρέπει να μένει εντός των τειχών. Και γιατί το λέω αυτό; Το λέω αυτό, γιατί, πριν ένα χρόνο περίπου, όταν συζητούσαμε με τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους λέγαμε ότι εμείς στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιφέρειας θεωρούμε ότι ένας από τους βασικούς στόχους πρέπει να είναι η αξιοποίηση των μνημείων της ιστορίας και του πολιτισμού της περιφέρειας μας έλεγαν ότι αυτό σύμφωνα με τα τεχνοκρατικά δεδομένα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορεί να είναι βασικός στόχος. Όταν όμως επί πάνω από μία ώρα τους εξηγήσαμε γιατί και πώς και τους αναφέραμε προορισμούς της περιφέρειας τουριστικούς, ορισμένα ιστορικά στοιχεία, πείστηκαν και ενέκριναν στο πρόγραμμά μας, αυτή τη μεγάλη σημαντική δράση. Το λέω αυτό γιατί πρέπει όλοι μας, ο καθένας από όποια θέση

ευθύνης βρίσκεται, να αξιοποιήσουμε αυτόν τον τεράστιο πλούτο που έχουμε στην περιφέρειά μας, που είναι η ιστορία μας, είναι η παράδοσή μας, είναι τα μνημεία μας. Όχι με μία αντίληψη ξεπερασμένη, με μία αντίληψη η οποία θα μας καθλώνει στο παρελθόν, αλλά για να δούμε πώς θα εντάξουμε στο σύγχρονο σχεδιασμό μας όλο αυτόν τον πλούτο τον πολιτιστικό που έχουμε. Με αυτές τις σύντομες σκέψεις είμαι βέβαιος ότι τα συμπεράσματα του συνεδρίου θα αξιοποιηθούν από όλους μας. Θα πρέπει να συγχαρώ τους διοργανωτές αυτού του συνεδρίου και να ευχηθώ καλή επιτυχία στις εργασίες του.

κ. Κουνούκλα - Παλιαλέξη Στέλλα

Παρακαλώ το βουλευτή Φθιώτιδας κύριο Ηλία Καλλιώρα να έρθει στο βήμα.

Βουλευτής Φθιώτιδας, κ. Καλλιώρας Ηλίας

Σεβασμιότατε, κύριε Υπουργέ, κύριε Γενικέ, κύριε Δήμαρχε, φίλες και φίλοι,

Συνάξεις σαν τη σημερινή, έχουν ιδιαίτερη αξία. Ως εκ τούτου ξεκινώ λέγοντας συγχαρητήρια σε όλους όσους συνέβαλαν και σε όλους όσους σήμερα και αύριο θα πάρουν το λόγο να μας μιλήσουν, για τί; Για τη δική μας ταυτότητα, για τη δική μας ιστορία, γι' αυτό που είμαστε. Γιατί πέρα από τον οικονομικό πλούτο και όποιον άλλο, έχουμε και κάποιον άλλον που λέγεται πολιτισμός και ιστορία. Και η Ελλάδα και η Φθιώτιδα βρίθουν από αυτό. Ως εκ τούτου διπλά τα συγχαρητήρια εάν σκεφτούμε ότι ακόμα και το όνομα της Ευρώπης, μέλος της οποίας είμαστε, ακόμα και το όνομά της κατάγεται από τη δική μας μυθολογία. Δηλαδή οι ρίζες μας είναι και ρίζες των Ευρωπαίων. Καλή επιτυχία στη διοργάνωση αυτή και καλημέρα σε όλους.

κ. Κουνούκλα - Παλιαλέξη Στέλλα

Καλούμε τον εκπρόσωπο του Νομάρχη Φθιώτιδας κύριο Μιχάλη Κορδολέμη να έρθει στο βήμα.

Εκπρόσωπος του Νομάρχη Φθιώτιδας, κ. Κορδολέμης Μιχάλης

Σεβασμιότατε, κύριε Υπουργέ, κύριε Γενικέ Γραμματέα, κύριε Βουλευτή, κύριε Δήμαρχε, εκπρόσωποι των Στρατιωτικών και Πολιτικών Αρχών, κυρίες και κύριοι,

Με ιδιαίτερη χαρά και ικανοποίηση σας καλωσορίζω σήμερα στην ιστορική Φθιώτιδα. Εκ μέρους του φθιωτικού λαού και του Νομάρχη μας, κυρίου Τριαντάφυλλου Μπέλλου που λόγοι ανωτέρας βίας δεν του επέτρεψαν να είναι σήμερα μαζί μας. Θα καταβάλει όμως κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να είναι παρών στην αυριανή συνεδρίαση. Φίλοι πατριώτες, καλώς ήρθατε σε τούτη την πανέμορφη γωνιά της Ελλάδας, τη γη του ημίθεου Ηρακλή και του θεογέννητου Αχιλλέα, τη γη που πότισαν με το αίμα τους, οι υπερασπιστές των Θερμοπυλών και της Αλαμάνας και ζύμωσαν με τον ιδρώτα τους οι νεότεροι κάτοικοί της. Καλώς ήρθατε σ' αυτά τα αγιασμένα χώματα όπου διαδραματίστηκε το κορυφαίο γεγονός της αντίστασης του λαού μας εναντίον του Γερμανού κατακτητή, διατρωνώνοντας σε όλον τον κόσμο τη δύναμη της ενότητας και της ομοψυχίας των Ελλήνων. Πλούσια λοιπόν η ιστορική

παράδοση του τόπου τούτου, που η μοίρα τον όρισε να βρίσκεται στο κέντρο της Ελλάδας και στο επίκεντρο των γεγονότων. Κυρίες και κύριοι, είναι αλήθεια ότι το μέλλον του Ελληνισμού βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τη γνώση του παρελθόντος του. Για να εννοήσουμε το σήμερα και για να δράσουμε ορθότερα στο μέλλον, πρέπει να σπουδάσουμε το παρελθόν προς όλες τις κατευθύνσεις, σε όλες τις πτυχές του. Μελετούμε την ανθρώπινη πράξη, την ανθρώπινη φύση και την ανθρώπινη κοινωνία στο παρελθόν, γιατί μας ενδιαφέρει η ανθρώπινη κοινωνία, η ανθρώπινη φύση και η ανθρώπινη πράξη στο μέλλον. Η διάσωση της ιστορικής μνήμης είναι χρέος και καθήκον του κάθε Έλληνα χωριστά, αλλά και των πνευματικών ταγών του και της ελληνικής πολιτείας στο σύνολό της. Στην πραγμάτωση του ιερού τούτου σκοπού να είστε βέβαιοι ότι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας θα στέκει πάντοτε πολύτιμος αρωγός και συμπαραστάτης και όχι μόνο. Τα πολύτιμα συμπεράσματα και οι ιδέες που θα ακουστούν σ' αυτό το συνέδριο θα μετουσιωθούν σε τολμηρές αποφάσεις και το κυριότερο σε λαμπρές πραγματοποιήσεις. Τελειώνοντας θα ήθελα κατ' αρχήν να ευχαριστήσω όλους τους εισηγητές που τιμούν και λαμπρύνουν με τη παρουσία τους το πρώτο συνέδριο της Φθιωτικής Ιστορίας. Όλοι τους είναι άνθρωποι με πολύχρονη προσφορά στα δρώμενα αυτού του τόπου, άνθρωποι που συνεχίζουν να δημιουργούν και να προσφέρουν τις πολύτιμες υπηρεσίες στον τόπο μας. Εκφράζω ακόμη τα θερμά ειλικρινή και ανυπόκριτα συγχαρητήριά μου, καθώς επίσης και τα συγχαρητήρια του Νομάρχη μας, τόσο στον κύριο Φύκα, όσο και στο σύνολο των μελών του διοικητικού συμβουλίου του Πνευματικού Κέντρου Σταυρού για την πραγματοποίηση του τολμηρού αυτού εγχειρήματος και εύχομαι κάθε επιτυχία και ευδωχή των σκοπών του συνεδρίου. Σας ευχαριστώ.

κ. Κουνούκλα - Παλιαλέξη Στέλλα

Καλώ τον Πρόεδρο του Πνευματικού Κέντρου Σταυρού, Δήμαρχο Λαμιέων, κύριο Γεώργιο Κοτρωνιά, να έρθει στο βήμα.

Δήμαρχος Λαμιέων, κ. Κοτρωνιάς Γεώργιος

Σεβασμιότατε, κύριε Υπουργέ, κύριε Γενική Γραμματέα της Περιφέρειας, κύριε Διευθυντά του Πολιτικού Γραφείου του Υπουργού Πολιτισμού, κύριε Βουλευτά, κύριε Αντινομάρχα, κύριοι εκπρόσωποι των Πυροσβεστικών Δυνάμεων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της αυτοδιοίκησης, φίλες και φίλοι.

Κάποιοι διανοητές είπαν ότι η ιστορία δε χρησιμεύει σε τίποτα. Είπαν ότι ο άνθρωπος δε διδάσκεται τίποτα από την ιστορία αλλά ότι με αυτή ερμηνεύει τα γεγονότα, όταν πια έχουν κλείσει τον κύκλο τους. Κι όμως η ίδια η ζωή τούς διαφεύδει, αφού αποδεικνύει ότι σε κάθε εποχή η γνώση της ιστορίας είναι μια υπαρκτή ανάγκη. Δε νοείται πνευματική ζωή χωρίς αυτή. Η ιστορία μάς δημιουργεί τη συνείδηση της συνέχειας, αφού αυτό που δημιουργούμε σήμερα είναι συνέχεια του χτες και φυσικά θα έχει προεκτάσεις στο αύριο. Η ιστορία μάς δημιουργεί συναίσθηση πολιτικής ευθύνης. Είναι δε ένα πολιτιστικό αγαθό πολύ μεγάλης αξίας, είναι μια περιουσία όλων μας, γιατί, όταν από το ακατέργαστο υλικό των πηγών δημιουργείται ένα πνευματικό προϊόν, αυτό μορφοποιεί το παρελθόν, και μορφοποιώντας το παρελθόν είναι φυσικό το έργο αυτό να είναι μια πράξη

πολιτισμού, γιατί εκπολιτίζω σημαίνει μετασχηματίζω τον κόσμο, την κοινωνία σε κάτι ανθρωπινότερο. Ιστορία είναι η δημιουργία και η καταγραφή αυτού του πολιτισμού και πρόδος είναι η διαφύλαξη αυτής της ιστορίας και η επαύξηση της πολιτιστικής δημιουργίας. Αυτός λοιπόν είναι και ο σκοπός αυτού του συνεδρίου της φθιωτικής ιστορίας. Να γνωρίσουμε και να διαφυλάξουμε το παρελθόν μας και να γονιμοποιήσουμε το παρόν μας. Και το συνέδριο αυτό έχει ιδιαίτερη αξία, γιατί το διοργανώνει ένας δραστήριος πολιτιστικός πυρήνας του διηρυμένου δήμου Λαμιέων, το Πνευματικό Κέντρο του Σταυρού. Το πνευματικό κέντρο που στήθηκε από την κοινότητα Σταυρού και που αποτελεί μετά τη συνένωση με τον νόμο Καποδίστρια ένα νομικό πρόσωπο του δήμου μας με τη στήριξη του οποίου διευρύνει συνεχώς τις δραστηριότητές του και πέρα απ' τα χορευτικά τα οποία είναι γνωστά σε όλους μας, έχει διευρύνει τις δραστηριότητές του με μουσικοκινητική αγωγή, με ζωγραφική με εκμάθηση μουσικών οργάνων, με αγιογραφία, με λειτουργία σχολής γονέων και άλλες δραστηριότητες. Το Πνευματικό Κέντρο Σταυρού που με τη στήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και του δήμου Λαμιέων ξεκινάει σήμερα μια προσπάθεια, έρχεται να καλύψει ένα μεγάλο κενό στη συστηματική καταγραφή της τοπικής ιστορίας και όλο αυτό μέσα από συνέδρια τη διεξαγωγή των οποίων φιλοδοξεί να καθιερώσει ανά διετία, αξιοποιώντας κυρίως το δικό μας επιστημονικό δυναμικό, τους πατριώτες μας, τους πατριώτες μας επιστήμονες που ζουν στην περιοχή μας ή εκτός αυτής. Είναι μια πολιτική που ο δήμος Λαμιέων εφαρμόζει εδώ και χρόνια, αφού θά 'θελα να ξέρετε ότι όλες οι παραγωγές που γίνονται από τα πολιτιστικά μας πρόσωπα και τα νομικά πολιτιστικά μας πρόσωπα γίνονται βασισμένες στο ντόπιο μας δυναμικό. Γι' αυτό λοιπόν αυτό το πρώτο συνέδριο είναι σημαντικό. Και ήθελα να πω ότι δε θα πρέπει να έχει κανείς την αίσθηση ότι αγνοήθηκε ή παραλείφθηκε η προσφορά του απ' αυτό το συνέδριο, αφού κάθε δύο χρόνια το συνέδριο θα επαναλαμβάνεται, καλύπτοντας όλους τους τομείς της τοπικής ιστορίας και δίνοντας τη δυνατότητα σε όλους τους επιστήμονες να εκφραστούν μέσα απ' αυτό και να καταθέσουν τις επιστημονικές τους θέσεις και απόψεις. Η τοπική μας ιστορία με την οποία θέλει να ασχοληθεί το συνέδριο αυτό είναι ένας στόχος που ο δήμος Λαμιέων προσπαθεί να προβάλλει και μάλιστα η τοπική ιστορία και η προβολή της να αποτελέσει θεμέλιο για την πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής μας. Η ηρωτόκος, η ερρίβωλος και καλλιγύναικος Φθία έχει σημεία πολιτιστικής αναφοράς με διεθνή αναγνωρισιμότητα. Οι Θερμοπύλες και δίπλα σ' αυτές οι Αμφικτυονίες, που, όπως ξέρετε ξεκίνησαν στην Ανθήλη που βρίσκεται μέσα στα όρια του Δήμου Λαμιέων, αποτελούν φορείς ακατάλυτων ιδεών, ηρωισμού, φιλοπατρίας, συνεργασίας των λαών, καθιέρωσης αρχών διεθνούς δικαίου, που, αν αυτές τις αρχές τις αναδειξουμε, πολλά έχουμε ως Φθιώτιδα να ωφεληθούμε. Γι' αυτό τόσο μέσα από το πρώτο συμπόσιο για τις Αμφικτυονίες, το οποίο διοργάνωσε ο δήμος μας, όσο και μέσα από το πρώτο συνέδριο του εθελοντισμού το οποίο επίσης διοργανώσαμε εδώ στη Λαμία, αλλά και μέσα από το πρώτο παγκόσμιο συνέδριο των Ρουμελιωτών, που και αυτό έγινε στην πόλη μας, προσπαθήσαμε τις αξίες που φέρουν τα ιστορικά μνημεία και γεγονότα να τις αναδειξουμε, να τις προβάλλουμε για το μέλλον. Στο φάκελό σας θα βρείτε και τη σχετική μου εισήγηση στο συνέδριο των Ρουμελιωτών με θέμα τις Αμφικτυονίες. Οι Θερμοπύλες λοιπόν και οι Αμφικτυονίες και οι ιδέες που κουβαλούν είναι για μας και όνειρο και στόχος. Και πρέπει μαζί με την Αλαμάνια μαζί με το Γοργοπόταμο, αλλά και τα άλλα ιστορικά

μνημεία που μέσα από το συνέδριο τούτο θα αναδειχθούν, να αποτελέσουν τη βάση για την πολιτιστική και την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής μας. Σ' αυτή την προσπάθεια ζητάμε τη στήριξη από την πολιτεία, την πολιτεία η οποία ανταποκρίθηκε μέσα από το Υπουργείο Πολιτισμού -ευχαριστούμε κύριε Γουβάλα- και στήριξε οικονομικά την προσπάθεια, την πολιτεία που σήμερα μας κάνει την τιμή να εκπροσωπείται από τον συμπατριώτη μας Υφυπουργό Εσωτερικών, τον κύριο Λάμπρο Παπαδήμα, ο οποίος είναι κοντά μας και τον οποίο καλώ να κηρύξει την έναρξη των εργασιών του συνεδρίου.

Υφυπουργός Εσωτερικών, κ. Παπαδήμας Λάμπρος

Σεβασμιότατε, κύριε συνάδελφε στη Βουλή, κύριε Γενικέ, κύριε Δήμαρχε, συμπατριώτες και συμπατριώτισσες,

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος. Εξάλλου καλύφθηκαν από τους προηγούμενους εισηγητές όλα τα θέματα που αφορούν τους στόχους του συνεδρίου, τον τρόπο με τον οποίον θα πρέπει να επαναλαμβάνονται αυτά τα συνέδρια, γιατί ασφαλώς σε δυο μέρες δεν καλύπτεται η πλούσια ιστορία ενός τόπου που γράφτηκε μέσα σε χιλιετηρίδες και γράφτηκε με αίμα αλλά και με δημιουργικά έργα. Θα ήθελα να σταθώ όμως σε ένα γεγονός που με αφήνει ιδιαίτερα ικανοποιημένο σαν μέλος της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών, σήμερα αλλά και χθες, όταν φτιάχναμε τον Καποδίστρια, το ότι ένα δημοτικό διαμέρισμα του δήμου Λαμιέων -και αυτό συμβαίνει πανελλαδικά- παίρνει την πρωτοβουλία μέσα από το σύλλογό του για να διοργανώσει ένα τέτοιο συνέδριο. Σημαίνει ότι περάσαμε και αφήσαμε πίσω μας οριστικά την εποχή που οι δήμοι ασχολούνταν μόνο με τα παραδοσιακά καθήκοντα, αυτά που είχαμε κληρονομήσει κάποιες δεκαετίες πριν και ότι μπαίνουμε επιθετικά σε τομείς όπως είναι ο τομέας του πολιτισμού και έχουμε το θάρρος να διοργανώνουμε τέτοια συνέδρια που δίνουν τη δυνατότητα σε ένα εξαιρετικό ντόπιο επιστημονικό δυναμικό να καταθέσει τους προβληματισμούς τις προτάσεις του, τις στοχεύσεις, όπως θα γίνει αυτές τις δυο μέρες. Θα ήθελα να συγχαρώ όλους τους διοργανωτές του συνεδρίου να χαιρετίσω όλους τους ντόπιους επιστήμονες αλλά και τους καλεσμένους που θα τοποθετηθούν σε αυτό το συνέδριο και να κηρύξω την έναρξη των εργασιών του συνεδρίου. Ευχαριστώ.

κ. Κουνούκλα - Παλιαλέξη Στέλλα

Λίγο πριν ξεκινήσουμε με τις εισηγήσεις των ομιλητών παρακαλούμε την εκπρόσωπο της Συντονιστικής Επιτροπής Συλλόγων Λαμίας για την υποστήριξη του αγώνα της Κύπρου να έρθει στο βήμα.

Εκπρόσωπος της Συντονιστικής Επιτροπής Συλλόγων Λαμίας, κ. **Βασιλική Κατόπη**

Αξιότιμε κύριε Δήμαρχε, Πρόεδρε του 1ου Συνεδρίου της Φθιωτικής Ιστορίας, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, κυρίες και κύριοι.

Η Συντονιστική Επιτροπή Υποστήριξης του Αγώνα για Ελεύθερη Κύπρο (παράρτημα Λαμίας) χαιρετίζει το συνέδριό σας, συγχαίρει τους διοργανωτές του

και εύχεται καλή επιτυχία στις εργασίες του. Η Συντονιστική Επιτροπή Υποστήριξης του αγώνα για Ελεύθερη Κύπρο με χαρά παρακολουθεί το συνέδριό σας και απευθυνόμενη προς αυτό δηλώνει ότι θα αγωνισθεί

1. για την ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, που κινδυνεύει μετά τη βάρβαρη τουρκική εισβολή και κατοχή του 1974,

2. για την επιστροφή των 200.000 ξεριζωμένων προσφύγων μέσα στην ίδια την πατρίδα τους στις πατρογονικές τους εστίες,

3. για την εξιχνίαση της τύχης των 1619 αγνοουμένων της εισβολής,

4. για να σταματήσει η μαζική παραβίαση των στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων των εγγλωβισμένων Ελλήνων στα τουρκοκρατούμενα,

5. για την απομάκρυνση των τουρκικών στρατευμάτων και των εποίκων από τα κατεχόμενα, γιατί αποτελούν τη μεγάλη απειλή για την ενότητα του νησιού και την τουρκοποίηση της κατεχόμενης Κύπρου μας,

6. για την επανατοποθέτηση του Κυπριακού ζητήματος σύμφωνα με τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε. μετά την τελευταία και ευνοϊκή απόφαση υπέρ της Κύπρου του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Με τη βοήθεια του Θεού και αδελφική ενότητα η Συντονιστική Επιτροπή υποστήριξης του αγώνα για ελεύθερη Κύπρο θα αγωνιστεί για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων και καλεί σε συνεργασία φορείς και άτομα για την κοινή υπόθεση.

Τα μέλη του παραρτήματος Λαμίας:

Ένωση Ποντίων Φθιώτιδας

Εκπολιτιστικός Σύλλογος Ν. Μαγνησίας Λαμίας

Ενοριακό Κέντρο Ν. Μαγνησίας Λαμίας

Εκπολιτιστικός Σύλλογος Βορειοελλαδικών Λαμίας

Λύκειο Ελληνίδων Λαμίας Όμιλος Φίλων του Δάσους

Πανελλήνια Ένωση Γυναικών (παράρτημα Λαμίας)

Πνευματικό Κέντρο Ρουμελιωτών (παράρτημα Λαμίας)

Σύλλογος Κυπρίων Φθιώτιδας, Φωκίδας, Ευρυτανίας

Σύλλογος Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών Φθιώτιδας

Σύλλογος Φιλολόγων Φθιώτιδας